

LIETUVOS RESPUBLIKOS AKCIZŲ ĮSTATYMO NR. IX-569 9, 37, 37¹ IR 38 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TOLIAU – ĮSTATYMO PROJEKTAS) DERINIMO PAŽYMA

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie nepriimtas (nurodyti motyvus) pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos vežėjų sąjunga 2026-03-27 Nr. 2026-03/04, Lietuvos naftos produktų prekybos įmonių asociacija 2026-03-31	<p>Mano, kad Įstatymo projekte pasiūlytas akcizo tarifo sumažinimas tik 5 cent. už litrą dyzelino nepasieks deklaruojamo įstatymo projekto tikslo - sumažinti galutinę gazolių kainą galutiniams vartotojams.</p> <p>Atsižvelgdami į kitose ES valstybėse jau priimtas priemonės degalų kainų mažinimui, siūlo laikinai, iki karinio konflikto Artimuosiuose Rytuose pabaigos, sumažinti dyzelino akcizų tarifą Lietuvoje iki ES reikalaujamo minimumo – 330 eur/1000 l. Jų nuomone, toks dyzelino akcizo tarifo sumažinimas sąlygotų, kad dyzelino kaina Lietuvos degalinėse taptų žemesnė nei kaimyninėse šalyse: Lenkijoje, Latvijoje ir Estijoje. Dėl to mūsų šalis taptų patraukli pirkti degalus užsienio vežėjams, vykstantiems į Lietuvą ar tranzitu per jos teritoriją. Susisiekimo ministerijos vertinimu, tokių krovinių automobilių srautas kasmet siekia apie 7 mln., todėl tikėtinas ženklus Lietuvoje parduodamo dyzelino apimčių augimas. Išaugusios prekybos apimtys leistų ne tik kompensuoti galimus biudžeto praradimus dėl sumažinto akcizo tarifo, bet ir surinkti daugiau pajamų iš akcizo ir PVM. Taip pat toks laikinas akcizo tarifas ženkliai sumažintų išaugusią naštą Lietuvos verslo įmonėms ir gyventojams bei neskatintų infliacijos augimo.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Teikiamu Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 9, 37, 37¹ ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu (toliau – Įstatymo projektas) siekiama, kad <i>bendras poveikis valstybės biudžeto pajamoms būtų iš esmės neutralus</i>. Atsižvelgiant į tai, siūloma akcizus gazoliams mažinti dydžiu, kuriuo valstybės biudžeto netekimai dėl pajamų iš akcizų sumažėjimo būtų kompensuojami dėl išaugusių degalų kainų padidėjusiomis PVM įplaukomis. Prielaidomis paremti skaičiavimai lemia, kad dėl aukštesnių degalų kainų papildomai galėtų būti gauta apie 13 mln. eurų pajamų iš PVM. Siekiant tokiu dydžiu sumažinti pajamas iš akcizų, akcizų tarifas galėtų sumažėti 50-čia eurų.</p> <p>Pažymėtina, kad akcizai visų pirma atlieka svarbią fiskalinę funkciją ir sudaro svarbią biudžeto pajamų dalį, todėl akcizų mažinimas gazoliams iki 330 eur/1 000 l turėtų neigiamą fiskalinį poveikį – valstybės biudžetas negautų papildomų pajamų, o kartu sumažėtų ir valstybės finansiniai ištekliai, būtini šalies saugumui užtikrinti.</p>
Lietuvos atsinaujinančių degalų asociacija Future Fuel 2026-03-30, Lietuvos grūdų perdirbėjų ir prekybininkų asociacija 2026-03-30 Nr. 5,	<p>Siūlo inicijuoti Akcizų įstatymo pakeitimą, kuris leistų įvesti dalinio akcizų gražinimo mechanizmą komerciniam transportui, siekiant spręsti ilgalaikes problemas, susijusias su Lietuvos degalų sektoriaus konkurencingumo praradimu dėl kaimyninėse šalyse degalams taikomos palankesnės nei Lietuvoje mokestinės politikos.</p> <p>Siūlo nustatyti dalinį akcizų gražinimo mechanizmą, pagal kurį: (a) Akcizų įstatyme būtų nustatyti pagrindiniai dalinio akcizų gražinimo principai; (b) Lietuvos Respublikos Vyriausybei (LRV) ar jos įgaliotai institucijai būtų suteikta kompetencija spręsti dėl šio mechanizmo taikymo, jo apimties bei konkrečios tvarkos.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Įstatymo projektas yra tikslinis, tai laikina priemonė, siekiant sumažinti galutinę gazolių kainą visiems vartotojams.</p> <p>Siūlymas nustatyti dalinį akcizų gražinimo mechanizmą vežėjams nebūtų taip greitai įgyvendinamas, kadangi būtinos ne tik įstatymo pataisos, jį įgyvendinančio poįstatyminio teisės akto priėmimas, bet ir objektyvus laikas VMI sukurti IT priemones mechanizmui įgyvendinti. Be to, gražinimas būtų taikomas tik ūkio subjektams, bet ne gyventojams. Todėl šis siūlymas svarstytinas atskirai.</p>

<p>Lietuvos pramonininkų konfederacija (toliau – LPK) 2026-03-31 Nr. S.48, Asociacija „Investors‘ Forum“ 2026-03-31, Lietuvos verslo konfederacija 2026-03-31 Nr. 25-048VK, Lietuvos darbdavių konfederacija 2026-03-31 Nr. 2026/03/07, Lietuvos grūdų augintojų asociacija (toliau – LGAA) 2026-03-31 Nr. 20260331/11e, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija 2026-03-31</p>	<p>Ilgesniam laikotarpiui tvariausias sprendimas būtų akcizo grąžinimo mechanizmo taikymas.</p>	
<p>LPK, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai (toliau – ŽŪR) 2026-03-27</p>	<p>Siūlo apsvarstyti galimybę CO₂ dedamosios kuro akcizų dalyje sumažinimą ir sustabdymą jo augimo ateityje. Kadangi ateinančiais metais didės anglies dioksido dedamoji, kuri reikšmingai didins degalų kainą, siūlo svarstyti galimybę žemės ūkio veikloje naudojamiems gazoliams taikyti išimtis</p>	<p>Neatsižvelgta. Įstatymo projektas yra tikslinis, tai laikina priemonė, siekiant sumažinti galutinę gazolių kainą visiems vartotojams reaguojant į žymiai padidėjusias gazolių kainas.</p>

Nr. 1.02-0113	arba kompensacinius mechanizmus, kadangi šiame sektoriuje alternatyvių technologinių sprendimų galimybės yra ribotos.	
LPK	Siūlo svarstyti Lietuvoje nustatyto akcizų dydžio nustatymo metodiką, kuri būtų pagrįsta kaimyninių šalių kuro kainų palyginimu, o akcizų dydis dirbtinai nesukeltų kuro kainos, kuri būtų didesnė nei kaimyninėse šalyse.	Neatsižvelgta. Įstatymo projektas yra tikslinis, tai laikina priemonė, siekiant sumažinti galutinę gazolių kainą visiems vartotojams reaguojant į žymiai padidėjusias gazolių kainas.
ŽŪR, LGAA, Lietuvos žemės ūkio taryba (toliau – LŽŪT) 2026-04-01 Nr. 26-020	Atsižvelgdama į tai, kad siūlomas akcizų sumažinimas taikomas tik iki 2026 m. birželio 15 d., t. y. itin ribotą laikotarpį, kuris nesutampa su pagrindiniais žemės ūkio gamybos ciklais, siūlo nustatyti ilgesnį lengvatos galiojimo laikotarpį – bent iki 2026 m. pabaigos arba visam žemės ūkio sezonui.	Neatsižvelgta. Įstatymo projektas yra tikslinis, tai laikina priemonė, siekiant sumažinti galutinę gazolių kainą visiems vartotojams reaguojant į žymiai padidėjusias gazolių kainas. Siūlymas taikyti sumažintus akcizų tarifus ilgesnį laikotarpį galėtų būti vertinamas ateityje, atsižvelgiant į karinio konflikto Artimuosiuose Rytuose eigą, žaliavinės naftos kainų pokyčius ir kitų taikytinų tikslinių paramos priemonių kontekstą.
ŽŪR	Kadangi numatomas galutinis degalų kainos sumažėjimas (apie 0,06 Eur/l) yra nepakankamas, siekiant kompensuoti ženkliai išaugusias ūkininkų sąnaudas (trąšų, pašarų, energetikos ir kt.), siūlo numatyti papildomas tikslines priemones žemės ūkio subjektams. Žemės ūkio sektorius yra strategiškai svarbus nacionaliniam saugumui ir maisto tiekimo grandinei. Atsižvelgiant į tai, siūlome įtvirtinti nuolatinę lengvatą žemės ūkio gazoliams, nustatant minimalų arba nulinį akcizų tarifo pastoviosios dalies dydį. Siekiant išvengti staigių degalų kainų svyravimų poveikio, siūlome įstatyme įtvirtinti automatinį akcizų reguliavimo mechanizmą, susiejant jį su tarptautinėmis naftos kainomis. Siūlome numatyti aiškų Projekto įgyvendinimo poveikio vertinimą ir galimybę automatiškai pratęsti lengvatos taikymą, jei išlieka aukštos energijos išteklių kainos. Kadangi ES šalys taiko arba svarsto papildomas priemones degalų kainoms mažinti, būtina užtikrinti, kad Lietuvos žemės ūkio subjektai nepatektų į konkurencinę nepalankią padėtį. Atkreipia dėmesį, kad Įstatymo projektu neatsižvelgiama į benzino kainų augimo poveikį gyventojams iš kaimiškųjų teritorijų, kuriose nėra pakankamai išvystytos viešojo transporto ir paslaugų infrastruktūros, gyventojai yra priversti naudotis individualiomis transporto priemonėmis kasdieniams poreikiams užtikrinti (darbo, švietimo, sveikatos priežiūros paslaugų pasiekiamumui ir pan.). Dėl to, benzino kainų augimas jiems sukelia reikšmingą finansinę naštą.	Neatsižvelgta. Įstatymo projektas yra tikslinis, tai laikina priemonė, siekiant sumažinti galutinę gazolių kainą visiems vartotojams reaguojant į žymiai padidėjusias gazolių kainas. Siūlymas taikyti sumažintus akcizų tarifus ilgesnį laikotarpį galėtų būti vertinamas ateityje, atsižvelgiant į karinio konflikto Artimuosiuose Rytuose eigą, žaliavinės naftos kainų pokyčius ir kitų taikytinų tikslinių paramos priemonių kontekstą. Kalbant apie siūlymą mažinti akcizų tarifą benzinui, svarbu pažymėti, kad sprendimą siūlyti laikinai sumažinti akcizų tarifus standartiniam gazoliui ir žemės ūkio gazoliams lėmė tai, kad dėl išaugusios žaliavinės naftos kainos <i>reikšmingiausiai pakilo būtent gazolių galutinė pardavimo kaina.</i>

LGAA, LŽŪT	Siūlo įvertinti galimybę žymėtam kurui šildymui taikyti analogišką lengvatinį reguliavimą ar kompensavimo mechanizmą.	Neatsižvelgta. Įstatymo projektas yra tikslinis, tai laikina priemonė, siekiant sumažinti galutinę kaip variklių kuras vartojamų gazolių kainą visiems vartotojams reaguojant į žymiai padidėjusias gazolių kainas.
Lietuvos Respublikos energetiko ministerija 2026-04-01 Nr. 3-611	Siūlo Įstatymo projekte ir (ar) jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose numatyti akcizų sumažinimo dalies žymėjimo prievolę degalinėse. Įstatymo įgyvendinamosiose nuostatose galėtų būti nustatytas įpareigojimas degalų mažmeninės prekybos subjektus pirkimo čekiuose atskirai nurodyti sumažinto akcizų tarifo dydį ir jo poveikį galutinei kainai. Ši prievolė leistų vartotojams patikrinti, ar akcizų sumažinimas atspindėjo faktinėje kainoje, ir sudarytų sąlygas veiksmingai viešajai kontrolei.	Neatsižvelgta. Šis siūlymas nėra Akcizų įstatymo reglamentavimo objektas, kadangi kasos aparatų kvito rekvizitus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Vertinant šį siūlymą svarbu, jog Akcizų įstatymo pakeitimo projektas yra tikslinis ir laikinas, o papildomo kasos aparato kvito rekvizito įvedimui reikėtų perprogramuoti kasos aparatus, kas pareikalautų laiko.